

УНІВЕРСИТЕТ імені АЛЬФРЕДА НОБЕЛЯ

СУЧАСНИЙ ІННОВАЦІЙНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ І ФІНАНСОВА АНАЛІТИКА: МЕТОДОЛОГІЯ І ПРАКТИКА

УНІВЕРСИТЕТ імені АЛЬФРЕДА НОБЕЛЯ

Кафедра інноваційного менеджменту
та фінансової аналітики

СУЧАСНИЙ ІННОВАЦІЙНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ І ФІНАНСОВА АНАЛІТИКА: МЕТОДОЛОГІЯ І ПРАКТИКА

МОНОГРАФІЯ

*За загальною редакцією
доктора економічних наук, професора
Т.М. БОЛГАР*

Дніпро
2021

УДК 658.1:336.1.001.76
С 89

*Затверджено до друку за рекомендацією
вченої ради Університету імені Альфреда Нобеля
(протокол № 6 від 25 червня 2021 р.)*

Рецензенти:

В.В. Коваленко, доктор економічних наук, професор,
професор кафедри банківської справи
Одеського національного економічного університету;

Ю.Є. Петруня, доктор економічних наук, професор,
завідувач кафедри менеджменту зовнішньоекономічної діяльності
Університету митної справи та фінансів;

А.А. Пилипенко, доктор економічних наук, професор,
завідувач кафедри обліку і бізнес-консалтинг
Харківського національного економічного університету
імені Семена Кузнеця.

С 89 Сучасний інноваційний менеджмент і фінансова
аналітика: методологія і практика: монографія / Т.М. Болгар,
Карчева Г.Т., Крамаренко Г.О. та ін; за ред. Т.М. Болгар. —
Дніпро: Університет імені Альфреда Нобеля, 2021. — 232 с.

ISBN 978-966-434-516-0

У монографії обґрунтовано теоретико-методологічні засади сучасного інноваційного менеджменту. Систематизовано теоретичні та практичні основи формування, впровадження і використання інноваційних стратегій фінансово-економічного розвитку, механізми застосування новітніх тенденцій фінансового менеджменту, виокремлено інноваційні підходи в освітньому менеджменті.

Для науковців і практиків сфери менеджменту, викладачів, аспірантів, здобувачів фінансово-економічних спеціальностей закладів вищої освіти, усіх, хто прагне поглибити знання з менеджменту, фінансової теорії та практики.

УДК 658.1:336.1.001.76

ISBN 978-966-434-516-0

© Т.М. Болгар, Карчева Г.Т.,
Крамаренко Г.О. та ін., 2021
© Університет імені Альфреда
Нобеля, оформлення, 2021

тики, їх методологію і практику розкрито в шести розділах, де висвітлено теоретичні засади формування, впровадження і обґрунтування стратегій стійкого фінансово-економічного розвитку, створення інноваційних, використання інвестиційних і фінансово-кредитних ресурсів для забезпечення розвитку на рівні галузевих економічних структур, стратегії конкурентоспроможності та інновації, а також формування і використання сучасних механізмів забезпечення фінансової безпеки у глобальному вимірі, модернізації освітнього менеджменту і впровадження новітніх засобів навчання.

До монографії увійшли праці таких авторів: Т.М. Болгар, доктор економічних наук, професор (передмова, 1.2, 1.5, 2.5, 3.5, 3.6, 4.4); Г.Т. Карчева, доктор економічних наук, професор (1.1); Г.О. Крамаренко, доктор економічних наук, професор (1.1); Є.В. Калюга, доктор економічних наук, професор (5.1); В.О. Пабат, доктор сільськогосподарських наук, професор (5.1); О.Л. Пластун, доктор економічних наук, професор (2.1); Г.Я. Митрофанова, доктор економічних наук, доцент (4.1); Г.Ф. Москалик, доктор філософських наук, професор (5.2); А.Є. Лісняк, доктор філософії (2.2); В.М. Вареник, кандидат економічних наук, доцент (2.6, 3.1, 3.2, 3.4, 4.3); О.А. Свтушенко, кандидат економічних наук, доцент (4.2); Ж.В. Пескова, кандидат економічних наук, доцент (6.1); З.С. Пестовська, кандидат економічних наук, доцент (1.3, 1.4, 2.3, 2.4); К.В. Далгич, здобувач (1.1); Г.В. Умерова, аспірант (3.3); О.С. Каліцева, магістр (1.2); О.В. Чорний, магістр (1.5); Р.В. Пілюшин, магістр (2.5); Д.В. Синєвид, магістр (3.5); В.Ю. Казновська, магістр (3.6); А.О. Рижик, магістр (4.4); О.О. Калюга, магістр (5.1); І.М. Ісаченко, магістр (4.1); А.І. Щерба, магістр (2.6); В.В. Бондаренко, магістр (3.1); К.С. Бабенко, магістр (3.2); Д.Д. Радько, магістр (3.4); М.С. Юрчишина, магістр (4.2); Ю.І. Глоба, магістр (1.4); Є.Т. Мормоль, магістр (2.3); О.С. Розенберг, магістр (2.4).

Колектив авторів висловлює велику подяку рецензентам, докторам економічних наук, професорам Вікторії Володимирівні Коваленко, Юрію Євгеновичу Петруні, Андрію Анатолійовичу Пилипенку.

Монографію підготовлено колективом кафедри інноваційного менеджменту та фінансової аналітики Університету імені Альфреда Нобеля в межах науково-дослідних тем: «Менеджмент та управління в умовах глобальних та соціально-економічних викликів» (державний реєстраційний номер 0118U000840); «Теоретико-методологічні засади модернізації і сучасні тенденції розвитку міжнародних фінансово-економічних відносин: проблеми, перспективи, можливості» (державний реєстраційний номер 0119U10090).

4.2. Напрями вдосконалення інноваційної діяльності підприємства

Сучасний світ є динамічним, для того щоб підприємству бути успішним у довгостроковій перспективі, необхідні постійні зміни та покращання. Інновації набувають особливої актуальності, при чому не тільки технологічні й технічні інновації, а й управлінські. Для їх успішної реалізації необхідні наявність відповідного інноваційного потенціалу, перш за все інтелектуального та фінансового. Усе це дає можливість трансформувати наявні ресурси в технологічний розвиток.

Важливими напрямками інноваційної діяльності підприємства є оновлення виробництва, реорганізації попередньої діяльності, заміна одних структурних елементів іншими, доповнення наявних елементів новими технологіями. Об'єктами інновації на підприємстві є засоби виробництва і технологічні процеси; вироблена продукція та її якість; людський потенціал та розвиток творчої й активної особистості; соціальна сфера, включаючи зміну поведінки співробітників організації; організаційний розвиток.

Зазвичай основна увага в управлінні інноваціями приділяється їх технічним і технологічним аспектам, хоча в сучасних умовах організаційні та маркетингові питання інноваційної діяльності набувають особливого значення.

Нижче розглянемо вдосконалення інноваційної діяльності ДП «КБ «Південне» ім. М.К. Янгеля» (надалі ДП «КБ «Південне»). Космічна галузь – один з найважливіших напрямів розвитку науки і технічних інновацій. Інноваційний і науково-технічний потенціал ДП «КБ «Південне» дозволяє вирішувати найрізноманітніші завдання у цій сфері, бути йому конкурентним гравцем на ринку космічних проєктів, виступати з власними пропозиціями, пропонувати нові продукти й послуги, брати участь у складних національних і міжнародних проєктах будь-якого рівня складності. ДП «КБ «Південне» має успішну репутацію в космічній галузі, але потрібний подальший динамічний розвиток, тому що все більш активними на цьому ринку стають приватні компанії, які спонукають усіх учасників ринку до більш активних дій не тільки з розробки й реалізації інновацій, а й їх просування.

Інноваційна діяльність підприємства – багатогранне поняття, яке розглядається, як у законодавстві, так і провідними фахівцями в галузі економіки й техніки.

Розглянемо основні підходи до трактування поняття «інноваційна діяльність».

Згідно із Законом України «Про інвестиційну діяльність», «інноваційна діяльність – випуск та розповсюдження принципово нових видів техніки і технологій; прогресивні міжгалузеві структурні зрушення; реалізація довгострокових науково-технічних програм з великими строками окупності витрат; фінансування фундаментальних досліджень для здійснення якісних змін стану продуктивних сил; розробка та впровадження нової, ресурсозберігаючої технології, призначеної для поліпшення соці-

ального та екологічного становища» [1]. Згідно з цим визначенням, інноваційна діяльність стосується тільки розробки та впровадження нових технологій і техніки, результатів фундаментальних досліджень, чим обмежується кількість підприємств, які можуть бути суб'єктами інноваційної діяльності.

Закон України «Про інноваційну діяльність» дає таке визначення інноваційної діяльності – «діяльність, що спрямована на використання і комерціалізацію результатів наукових досліджень та розробок і зумовлює випуск на ринок нових конкурентоспроможних товарів і послуг» [2]. Акцент у цьому визначенні зроблено на комерціалізації результатів наукових досліджень та можливості розробки конкурентоспроможної продукції, тобто роль маркетингових аспектів інновацій збільшується.

Стаття 325 Господарського Кодексу України трактує інноваційну діяльність у сфері господарювання як «діяльність учасників господарських відносин, що здійснюється на основі реалізації інвестицій з метою виконання довгострокових науково-технічних програм з тривалими строками окупності витрат і впровадження нових науково-технічних досягнень у виробництво та інші сфери суспільного життя» [3]. У цьому визначенні наголошується на довгостроковості та тривалості інноваційних проєктів. Також увага звертається на те, що інноваційна діяльність пов'язана з впровадженням науково-технічних досягнень не тільки у виробництво, а й інші сфери життя.

А.Я. Кузнецова та інші дають таке визначення: інноваційна діяльність – «діяльність щодо забезпечення здійснення всього інноваційного процесу» [4, с. 124]. На нашу думку, це визначення повною мірою визначає інноваційну діяльність незалежно від виду діяльності підприємства, наукомісткості його процесів і технологій.

О.В. Тарасова визначає інноваційну діяльність як «комплекс практичних дій, спрямованих на використання науково-технічних результатів для отримання нових або поліпшення існуючих виробів, технологій, методів управління та ін.» [5, с. 40]. У цьому визначенні чітко виділено не тільки технічні або технологічні інновації, а й управлінські. Саме управлінські інновації набувають актуальності в сучасному світі та можуть бути реалізовані будь-яким підприємством незалежно від виду його основної діяльності.

О.Г. Шпикуляк дає таке визначення інноваційної діяльності: «такий вид діяльності, який на основі результатів наукових досліджень забезпечує створення принципово нової продукції, нової послуги, в результаті яких з'являється те, чого раніше не було» [6, с. 75]. Це визначення також звертає увагу на те, що інновації пов'язані не тільки зі сферою виробництва, результатом інновацій може бути й послуга.

Отже, можна дійти висновку, що інноваційна діяльність спрямована на пошук та реалізацію інновацій з метою розширення асортименту та підвищення якості продукції, вдосконалення технології та організації виробництва, створення нових послуг. Основною інноваційної діяльності є новизна її результатів, орієнтація на потреби споживачів, формування підґрунтя для комерціалізації її результатів.

Виділимо основні етапи інноваційної діяльності: виявлення проблемних питань підприємства; здійснення відповідного інноваційного процесу; організацію інноваційної діяльності в умовах підприємства.

До основних факторів внутрішнього впливу на інноваційний потенціал підприємства належать: матеріально-технічні ресурси; фінансова забезпеченість інноваційних процесів та проєктів; кадрова складова; сприятлива атмосфера в колективі.

Під впливом нововведень, за умови усвідомленої необхідності розв'язання великомасштабних завдань щодо переведення економіки на ринкові відносини та інтенсивний шлях розвитку мають місце істотні (нерідко радикальні) організаційні перетворення не лише безпосередньо у сфері виробництва, а й в усій системі його обслуговування та управління.

Для забезпечення ефективного управління інноваційним процесом важливо своєчасно виявляти та правильно оцінювати його тенденції, прогресивні й небажані зміни у формах організації виробництва та праці, функціонуванні окремих чи всієї сукупності елементів господарського механізму.

Інноваційною діяльністю у ДП «КБ «Південне» займаються працівники науково-дослідного, проєктного, конструкторського підрозділів. Під кожний проєкт створюється матрична структура до кінця проєкту.

Ця система управління приводить до повільної реалізації інноваційних ідей та розробок.

Завдання та функції бюро інноваційного розвитку наведено в табл. 4.2.

Таблиця 4.2

Завдання і функції бюро інноваційного розвитку

Завдання	Функції
Забезпечення єдиної політики КБ в науково-технічній, промисловій та інноваційній сферах	Розробка пріоритетів науково-технічного розвитку, виявлення критичних технологій у ДП «КБ «Південне». Розробка пропозицій з реформування науково-технічної та інноваційної діяльності ДП «КБ «Південне». Розробка пропозицій з реалізації стратегії розвитку науково-технічної, промислової та інноваційної сфер на короткостроковий та середньостроковий періоди
Забезпечення ефективної взаємодії та координації діяльності структурних підрозділів КБ у визначенні шляхів та в перетворенні й розвитку науково-технічної та інноваційної сфер щодо умов ринкової економіки	Визначення стратегічних інноваційних напрямів. Аналіз стану науково-технічної та інноваційної сфер. Координація діяльності з науково-технічного і технологічного співробітництва в зовнішній кооперації
Підвищення конкурентоспроможності науково-дослідних і дослідно-конструкторських робіт	Підготовка пропозицій зі стимулювання інноваційної діяльності

Закінчення табл. 4.2

Завдання	Функції
Підтримка й розвиток науково-технічного та інноваційного потенціалу підприємства	Сприяння в організації контролю за реалізацією проєктів, що належать до компетенції підрозділу. Взаємодія з науково-дослідними інститутами, організаціями
Випуск наукомісткої продукції	Випуск наукомісткої продукції. Розробка й узгодження пропозицій з фінансування пріоритетних фундаментальних та прикладних досліджень, цільових науково-технічних та інноваційних програм

За результатами аналізу комплексу робіт короткострокового проєкту визначено, що найбільш тривалі роботи – це аналіз проблем існуючого обладнання; виявлення шляхів вирішення існуючих проблем; формування концепції модернізації обладнання; затвердження концепції модернізації обладнання; аналіз отриманих даних; виправлення недоліків; проведення випробувань; створення інструкції з експлуатації; проведення інструктажу роботи з модернізованим обладнанням.

Розраховано необхідну кількість працівників для бюро інноваційного розвитку за проєктною трудомісткістю (9480 люд.-год/рік) – п'ять осіб.

Запропоновано таку структуру бюро інноваційного розвитку з такими посадами: заступник начальника науково-дослідного, проєктного, конструкторського підрозділу (начальник бюро з інноваційного розвитку); головний спеціаліст бюро з інноваційного розвитку; провідний спеціаліст бюро з інноваційного розвитку; два спеціалісти бюро з інноваційного розвитку.

Функції начальника бюро з інноваційного розвитку: координує діяльність персоналу; здійснює контроль за своєчасним усуненням недоліків; здійснює розробку маркетингової політики.

Середні витрати із заробітної плати персоналу наведено в табл. 4.3.

Таблиця 4.3

Середні витрати із заробітної плати

Посада	Кількість чоловік	Витрати на заробітну плату, грн
Начальник бюро	1	8 060,00
Головний спеціаліст	1	7 650,00
Провідний спеціаліст	1	7 050,00
Спеціаліст	2	$5\,900 \times 2 = 11\,800,00$
Усього	5	34 560,00

Функції бюро з інноваційного розвитку на 5 чоловік:

1. Розробка пріоритетів науково-технічного розвитку, виявлення критичних технологій.

2. Розробка пропозицій з реформування науково-технічної та інноваційної діяльності.

3. Розробка пропозицій з реалізації стратегії розвитку науково-технічної, промислової та інноваційної сфер на короткостроковий і середньостроковий періоди.

4. Аналіз стану науково-технічної та інноваційної сфер.

5. Координація діяльності з науково-технічного й технологічного співробітництва в зовнішній кооперації.

6. Підготовка пропозицій зі стимулювання інноваційної діяльності.

7. Розробка маркетингової програми для інноваційних проєктів.

8. Взаємодія з науково-дослідними інститутами, організаціями.

9. Випуск наукомісткої продукції.

10. Розрахунок економічної вигоди з проєктів.

11. Вироблення й узгодження пропозицій з фінансування пріоритетних фундаментальних і прикладних досліджень, цільових науково-технічних та інноваційних програм.

Ступінь досконалості організаційної структури проявляється у швидкодії системи управління та у високих кінцевих результатах діяльності організації.

Оцінка ефективності управління може бути проведена за рівнем реалізації завдань, надійності й організованості системи управління, швидкості й оптимальності прийнятих управлінських рішень. Оцінка ефективності є важливим елементом розробки проєктного рішення, що дозволяє визначити рівень прогресивності проєкту, що розробляється. Ефективність організаційної структури має оцінюватися на стадії проєктування для планування та здійснення заходів щодо вдосконалення управління.

Критерієм ефективності при порівнянні фактичного та проєктного варіантів організаційної структури служить можливість найбільш повного й стійкого досягнення кінцевих цілей системи управління при відносно менших витратах на її функціонування. Критерієм же ефективності заходів щодо вдосконалення організаційної структури служить можливість повного та стабільного досягнення встановлених цілей та скорочення витрат на управління.

У табл. 4.4 наведено розрахунок показників оцінки ефективності системи управління інноваційного бюро до та після впровадження нової організаційної структури управління.

Таблиця 4.4

Розрахунок показників оцінки ефективності системи управління інноваційного бюро до та після впровадження нової організаційної структури управління

Система напрямів оцінки ефективності	Основні критерії оцінки ефективності	Оцінка в балах (0–1)	
		I	II
Досягнення мети	Ступінь досягнення цілей	0,5	0,8
	Збереження і розвиток підрозділу як цілісної структури	0,5	0,8

Закінчення табл. 4.4

Система напрямів оцінки ефективності	Основні критерії оцінки ефективності	Оцінка в балах (0–1)	
		I	II
Якість функціонування	Співвідношення централізації та децентралізації	0,6	0,8
	Зростання гнучкості організаційних форм	0,5	0,6
	Ефективність поточної обробки інформації, включаючи її комплексність	0,5	0,7
	Швидкість і точність видачі інформації за спеціальними запитами	0,5	0,5
	Своєчасність інформації	0,5	0,55
	Наявність необхідної інформації	0,6	0,6
Економічність	Ефективність керуючих	0,5	0,65
	Надійність рішень, пов'язана з їх обґрунтованістю	0,6	0,65
	Швидкість підготовки та прийняття рішень	0,4	0,55
	Гнучкість і послідовність прийнятих рішень	0,4	0,5
Зміни в якості робочої сили	Гнучкість системи просування по службі	0,5	0,6
	Повноваження працівників та їх відповідальність	0,4	0,65
	Ступінь задоволення роботою	0,6	0,75
Зовнішні та внутрішні соціально-економічні умови	Гнучкість і пристосованість до умов зовнішнього середовища	0,4	0,7
	Здатність підрозділу правильно сприймати, аналізувати і прогнозувати реальні зовнішні умови і своєчасно перерозподіляти ресурси	0,45	0,7
	Наявність обґрунтованих і добре сформульованих цілей	0,5	0,65
	Здатність ефективно використовувати ресурси	0,3	0,7
	Ступінь інтеграції підрозділів КБ, що забезпечує узгодженість їх дій для досягнення спільних цілей	0,4	0,6
Сума		9,65	13,05
Максимальна сума = 20			

Показники ефективності оцінювалися експертами в балах. Отримана оцінка в балах за базовим (I) і пропонованим (II) варіантами дозволяє

отримати кількісну характеристику майбутньої тенденції. Значення оцінки показників збільшилося на 3,4 бали, що говорить про майбутню тенденцію до збільшення.

Добір персоналу для бюро пропонується здійснювати за рахунок внутрішніх джерел. Для цього пропонується відділу кадрів провести анкетування, щоб зрозуміти, хто найбільше підходить на запропоновані посади, враховуючи рівень не тільки професійних навичок, а й soft skills.

У табл. 4.5 наведено розрахунок показників оцінки результатів інноваційної діяльності підрозділу до та після впровадження нової організаційної структури управління. Дані для розрахунків взято зі звітної документації ДП «КБ «Південне».

Таблиця 4.5

Розрахунок показників оцінки результатів інноваційної діяльності підрозділу до та після впровадження нової організаційної структури управління

Показник	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Питома вага витрат на НДДКР	0,0025	0,003	0,056	0,109	0,162	0,216	0,269
Показник прибутковості реалізації інновації	1,26	1,27	1,5	1,73	1,96	2,19	2,42
Коефіцієнт прибутковості загального капіталу	1,18	1,2	1,38	1,56	1,74	1,92	2,1

Як видно з табл. 4.5, показник залучення фінансово-економічних ресурсів до інноваційної діяльності прогнозовано збільшується удвічі щорічно, показник прибутковості реалізації інновації прогнозовано збільшується на 20%, коефіцієнт прибутковості загального капіталу – на 15%, причиною чого є нові технологічні вимоги, вихід на нові ринки, скорочення виробничих витрат, зростання продуктивності праці та випуску продукції, поліпшення якості продукції, підвищення фондівіддачі, зменшення собівартості продукції, збільшення прибутку і рентабельності.

Кількісна оцінка результатів реалізації інноваційної стратегії за запропонованими показниками має здійснюватися з мінімальною періодичністю один раз на квартал і максимальною раз на рік. Якщо динаміка показників має позитивну тенденцію, то результати реалізації інноваційних заходів потрібно розглядати як ефективні. У разі погіршення показників необхідно провести факторні дослідження, що дозволять виявити причини негативних тенденцій.

Одним з основних факторів забезпечення стабільного економічного розвитку нашої країни є інноваційна діяльність підприємств. Тому важливим є вчасне виявлення проблем та розробка дійових інструментів їх інноваційного розвитку. Забезпечення інноваційної активності підприємств

Україні має здійснюватися в комплексі національної інноваційної системи, створення високотехнологічних виробництв та промислового освоєння результатів науково-дослідних робіт.

Отже, удосконалення інноваційної діяльності підприємства має здійснюватися не тільки за рахунок покращання її технічної і технологічної складової. Резерви більш ефективної інноваційної діяльності лежать у площині організаційних перетворень, які дають можливості для більш ретельного використання існуючого інноваційного потенціалу підприємства.

Було проаналізовано інноваційну діяльність ДП «КБ «Південне», результати якого показують, що інноваційну діяльність на підприємстві здійснюють працівники науково-дослідного, проєктного, конструкторського підрозділів. Під кожний проєкт створюється матрична структура до кінця проєкту. Ця система управління призводить до повільного впровадження інноваційних ідей та розробок. На основі аналізу інноваційних проєктів підприємства за останні чотири роки було розроблено інноваційні проєкти, щоб продемонструвати нераціональне використання інноваційних можливостей у сучасній системі управління.

Для удосконалення інноваційної діяльності запропоновано в існуючому підрозділі створити нове бюро – бюро з інноваційного розвитку.

Обґрунтовано необхідну кількість працівників для бюро, яка становить 5 осіб.

У зв'язку з цим запропоновано організаційну структуру бюро з інноваційного розвитку з такими посадами:

- заступник начальника науково-дослідного, проєктного, конструкторського підрозділу (начальник бюро з інноваційного розвитку);
- головний спеціаліст бюро з інноваційного розвитку;
- провідний спеціаліст бюро з інноваційного розвитку;
- два спеціалісти бюро з інноваційного розвитку.

Оскільки підбір персоналу для бюро здійснюється з внутрішніх джерел, відділу кадрів було запропоновано провести опитування (анкетування), щоб з'ясувати, хто найкраще підходить для пропонуваного посади. Також для працівників нового бюро було запропоновано курси підвищення кваліфікації.

Проведено розрахунок ефективності запропонованої організаційної структури інноваційного бюро, з якого видно, що при впровадженні нової організаційної структури показник залучення фінансово-економічних ресурсів до інноваційної діяльності прогнозовано збільшується удвічі щорічно, показник прибутковості реалізації інновації прогнозовано збільшується на 20%, коефіцієнт прибутковості загального капіталу – на 15%, причиною чого є нові технологічні вимоги, вихід на нові ринки, скорочення виробничих витрат, зростання продуктивності праці та випуску продукції, поліпшення якості продукції, підвищення фондодідачі, зменшення собівартості продукції, збільшення прибутку та рентабельності.

Список використаної літератури

1. Закон України «Про інвестиційну діяльність» від 18.09.1991 р. № 1561-12 (з чинними змінами та доповненнями). URL: <http://zakon.rada.gov.ua>
2. Закон України «Про інноваційну діяльність» від 04.07.2002 р. № 40-IV (з чинними змінами та доповненнями). URL: <http://zakon.rada.gov.ua>
3. Господарський кодекс України від 16.01.2003 р. № 436-IV (з чинними змінами та доповненнями). URL: <http://zakon.rada.gov.ua>
4. Кузнєцова А.Я., Зінько Н.Я., Другов О.О. Удосконалення банківського і небанківського фінансування інноваційної діяльності в Україні: монографія. К.: УБС НБУ, 2009. 175 с.
5. Тарасова О.В. Теоретико-методологічні основи інноваційної діяльності підприємств. *Економіка харчової промисловості*. 2012. № 1. С. 37–41.
6. Шпикуляк О.Г., Мазур Г.Ф. Інноваційна діяльність у механізмі стимулювання агропромислового виробництва. *Збірник наукових праць Таврійського державного агротехнологічного університету (економічні науки)*. 2014. № 4. С. 73–77.

3.2. Особливості обліку розрахунків за податками та обов'язковими платежами на транспортному підприємстві.....	121
3.3. Система внутрішнього контролю вирощування поточних біологічних активів рослинництва	128
3.4. Оптимізація грошових потоків підприємства: прогнозування за допомогою моделювання	137
3.5. Обґрунтування необхідності планування, прогнозування та реалізації оптимального процесу управління грошовими потоками підприємств	147
3.6. Організація фінансового менеджменту на підприємстві.....	156

Розділ 4. ФОРМУВАННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ СУЧАСНИХ МЕХАНІЗМІВ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІННОВАЦІЙНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ ТА ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ В ГЛОБАЛЬНОМУ ВИМІРІ

164

4.1. Методи оцінки ефективності системи мотивації персоналу	164
4.2. Напрями удосконалення інноваційної діяльності підприємства	176
4.3. Фінтех: порівняння розвитку в Україні, США, Азії та Європі	185
4.4. Значення та місце контролінгу витрат у системі управління підприємства.....	196

Розділ 5. МОДЕРНІЗАЦІЯ ОСВІТЬОГО МЕНЕДЖМЕНТУ І ВПРОВАДЖЕННЯ НОВІТНІХ ЗАСОБІВ НАВЧАННЯ ДЛЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТІЙКОГО ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОГО ТА СОЦІАЛЬНОГО РОЗВИТКУ

200

5.1. Стан та перспективи підготовки фахівців у навчальних закладах	200
5.2. Огляд педагогічних ідей реформування шкільної освіти кінця ХІХ – початку ХХ століття у Польщі та Україні.....	214

Розділ 6. ІМПЛЕМЕНТАЦІЯ ТА ГАРМОНІЗАЦІЯ НОРМ МІЖНАРОДНОГО ПРАВА І ПРАВА ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ В ПРОЦЕСІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТІЙКОГО ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ

221

6.1. Економічний механізм екологічного управління в Україні	221
---	-----

Наукове видання

**СУЧАСНИЙ ІННОВАЦІЙНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ
І ФІНАНСОВА АНАЛІТИКА:
МЕТОДОЛОГІЯ І ПРАКТИКА**

Монографія

За загальною редакцією доктора економічних наук,
професора Т.М. Болгар

Редактор М.С. Кузнецова
Комп'ютерна верстка А.Ю. Такій

Підписано до друку 12.08.2021. Формат 60×84/16.
Ум. друк. арк. 13,49. Тираж 300 пр. Зам. № .

ВНЗ «Університет імені Альфреда Нобеля».
49000, м. Дніпро, вул. Січеславська Набережна, 18.
Тел. (056) 778-58-66, e-mail: rio@duan.edu.ua
Свідоцтво ДК № 5309 від 20.03.2017 р.

Віддруковано у ТОВ «Роял Принт».
49052, м. Дніпро, вул. В. Ларіонова, 145.
Тел. (056) 794-61-05, 04
Свідоцтво ДК № 4765 від 04.09.2014 р.